

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 7. LIPCA 1797 R. W PIĄTEK.

Z Londynu 16 Czerwca.

Wiadomości o ukończeniu się zamięszkań na flocie zupełnie się potwierdziły. 3 tylko liniowe okręty *Montague* o 74 armatach, *Inflexible* i *Belliqueux* każdy o 64 armatach do tych czas trwają w insurrekcyi. Oświadczyły wprawdzie, że się poddadzą, jeżeli pardon na delegowanych i wszystkich maytkow bez żadnego wyjątku rozciągniony będzie, co gdy rząd odmówił znowu zawiesiły czerwoną banderę. — Zeszłego ieszcze piątku różność zdań między maytkami nastąpiła, i okręty flosownie do wydarzającej się im porry, iedne od drugich odłączały się. Partya chcących do posłuszeństwa wrócić się, co raz się licznieyszą stawała i każdy okręt zaczął robić co mu się podobało. Kilka popłynęło do *Gravesend*, inne do *Scheerness*. We wtorek maytkowie okrętu *Sandwich*, na którym się *Parker* znajdował okazali skłonność poddania się i ten tak nazwany Prezydent flotty nie sprzeciwiał się temu. Sposob ten myślenia więcey ieszcze stronników znalazł za przybyciem Porucznika *Mott* z proklamacyami rządu i billami Parlamentu, maytkowie oświadczyli wieczorem, że są gotowi poddać okręt i popłynęli pod armaty w *Scheernes*. Admirał *Buckner* uwiadomiony o tym, wysłał łódź z milicyą dla sprowadzenia *Parkera* na ląd. O czym gdy się dowiedział, powierzył się 4 maytkom, ażeby go przeciw gwałtowności innych bronili. Na pokryciu okrętowym znajdowali się niektorzy offi-

cerowie i inne osoby. Kommandant łodzi z kapitanem *Mott*, udał się do nich, żądając ich pomocy. Porucznik ieden do bywszy szabli z 10 ludźmi poszedł w miejsce, gdzie się *Parker* znajdował, i wydany mu został. Po związaniu rąk, do łodzi go spokojnie sprowadzono. Żołnierze z milicyi mieli broń nabita w gotowości. W tyle *Parkera* siedział kommandant łodzi, a przed nim Porucznik z *Sandwich* trzymał nad nim dobytą szablę i tak zbliżono się do lądu z naywiększą szypkością. Gdy *Parker* wysiadał lud w znaczney liczbie zgromadzony, świstać zaczął: na co on rzekł spokojnie: „zaprzestańcie tego, ja nic nie winienem, potrafię się usprawiedliwić.” Zaprowadzono go potym do aresztu, examinowano, a znalazłszy, że był w istocie buntownikiem zwanym *Parker*, zawieszony został na powozie pocztowym do więzienia w *Maidstone*. Dwóch sług sądowych siedziało z nim razem, a 25 żołnierzy otaczało go. — W *Maidstone* był także od ludu z złorzeczeniem przyjęty; w drodze miał mówić, że to co zrobił, nie było iego winą, gdyż był do tego namowiony i przymuszony. Wiadomość o wzięciu przez niego trucizny i chorobie z tąd pochodzący, nie potwierdziła się. Jutro do Londynu ma być przeprowadzony. — Następujące ieszcze o nim mamy doniesienia. — Pochodzi z znaczney familii w *Exeter*. Miał dobrą edukacyą, był przeznaczony do służby morskiej i przy końcu wojny Amerykańskiej został porucznik-

kiem na jednym z wojennych okrętów. Posiadając potym znaczną summę pieniędzy, ożenił się z bogatą corką jednego dzierżawcy w Szkocyi. Nie mając żadnego zatrudnienia, stracił wszystko, zadłużył się, i był za to osadzony w więzieniu w *Edimburg*, lecz w krotce wykupił się i wszedł znowu w służbę morską.

Najpierwsze okręty do poddania się były *Agamemnon*, *Nassau* i *Fris*, — więcej 17 delegowanych siedzi w kajdanach w więzieniu w *Maidstone*. — Jeden z deputowanych *Martin* zwany, który wcale nie był maytkiem; lecz człowiekiem mającym piękną edukacją, gdy go aresztować chciano sam się zastrzelił, i upadając podał drugiemu nabity pistolet, ażeby za jego poszedł przykładem. — Na jednym tylko okręcie *Standard* więcej 30 osob aresztowano, a liczba wszystkich marynarzów w więzieniach w *Tilbury*, *Chatham* &c. osadzonych przeszło 600 wynosi.

Uzbraiania statków kanonierskich przeciw zbuntowanym jeszcze okrętom bez przestannie trwają. — Na okrętach, które do *Gravesend* powróciły i poddały się, wielkie nieukontentowania panują. — Ze wszystkich dawniej zbuntowanych okrętów prochy są zabierane, dla zapobieżenia, ażeby który z malkontentów nie poszedł za przykładem Irlandczyka chcącego okręt *Repulse* na powietrze wysadzić.

We wtorek przybyły depesze z *Dover*, które tam na statku pod banderą pokoju przesłano. Zawierają one paszport dla posła mającego iechać do Francyi. Lord *Malmesbury* będzie znowu negocyatorem. Lord *Morpeth* ma mu towarzyszyć. Na początku przyszłego tygodnia ztąd jak słychać wyjadą. Nadzieja pokoju co raz się powszechniejszą staje i

papiery w górę idą. — Wczoray jednak rozeszła się wiadomość, że Francya pod następującymi warunkami chce zawrzeć pokoy. 1.) Anglia ma wrocić wszystkie zdobycze nie tylko Rzplitey Francuzkicy ale i iey alliantom. 2.) odstąpi Hiszpanom *Gibraltaru*. 3.) *Jamaiki* Francuzom. 4.) Zabrane lub spalone okręty w *Tulonie* n d g. odzi. 5.) Zapłaci 12 milionow funtow (480,000,000 złot: Pol.) — Zaraz potym papiery od 55 do 53 i puł, a dziś do 51 i puł spadły zwłaszcza gdy kupiec jeden, przyjaciel ministra znaczną summę w papierach za gotowiznę sprzedał. Wielu jednak mniema, że pomieniona wiadomość zmyślona została. Cożkolwiek bądź zawsze się tego spodziewać wypada, że Francya taku go pokoyu żądać będzie jak w pierwszym traktowaniu, to jest: ażeby się ani ich konstytucyi ani traktatom z innemi mocarstwami zawartym nie sprzeciwiał. — Wiele więc od tego zależy będzie, jakie są tajemne warunki pokoju z Hiszpanią zawartego, i czyli w nim co względem *Gibraltaru* ułożono.

W Irlandyi znowu jednego z hersztow insurgentów nazwiskiem *Marmaduke Goldsbury* i to w samym *Dublinie* aresztowano. — W Hrabstwie *Armagh* w 48 godzinach przed jedną tylko magistratową osobą, 1474 konfederatów przysięgę wierności wykonało, i 400 ręczney broni procz szabli i bagnietów złożyli. — W *Dundalk* otoczono wiele domow skonfederowanych, Irlandczyków broń pochowaną zabrano, i aresztowano 22 osob. — Jeden dzierżawca do konfederatów, należący poddał się prawu w osobliwszym sposobie. Wiechał albowiem do miasta *Dundalk* mając przed sobą na koniu 16 pik i pistolet w ręku, dla obrony gdyby go partya którą porzuciał napaśćwać chciała, — broń potym oddał rządowi i wier-

ność zaprzysiągł. — Wiele ludzi z Irlandyi uchodzi.

Z Indyow wschodnich mamy wiadomość, że na flocie Admirala *Rainier* zarażliwe choroby wszczęły się i wiele bardzo ludzi z marynarki naszej umiera. — Francuzi zabierają ciągle Amerykańskie okręty, i assekuracja towarów z Ameryki do *Jamaiki* przesyłanych do 25 od sta kosztuje.

Czynności Parlamentu.

Onegdaj Sekretarz wojenny złożył obrachunek kosztów wynikających z powiększonego żołądka siły zbroynnej.

P. Hobhouse sprzeciwiał się powiększeniu opłaty od gazet, zdaniem jego bardziej to sprzeciwiało się wolności druku, jak pomnażało dochody państwa. Należy to do projektów Ministra. Przez akt względem zdrady kraju obostrzył dawną wolność pisania i mówienia, terażniejszym zaś bilem chce toż samo i na drukowanie rozciągnąć. — *P. Smith* utrzymywał także, że taxa ta jest bardzo szkodliwą, mimo tego jednak projekt większością 60 głosów przeciw to przyjęty został.

Wczoraj na żądanie *P. Pitta* czytano pismo jego do Dyrektorów banku i ich odpowiedź. W pierwszym oświadczył Minister, iż mu się nie zdaie pożyteczną rzeczą, ażeby bank d. 24 miał zacząć w metalowych pieniądzech wypłacać. W drugim jest odpowiedź, iż bank jedynegoż jest z *P. Pittem* zdania. — Potym zaś mówił, że iakożkolwiek życzy, ażeby bank zwyczajne swe zatrudnienia rozpoczął, i cieszy się, że nie wypłacanie w gotowiznie nie pociągnęło za sobą złych przepowiadanych skutków, wypada jednak byż ostrożnym w zniesieniu dawnego zakazu wypłacania pieniędzmi, ażeby przez to banku w niebezpieczeństwo nie podać. — Mówił, że kassa się pomnożyła, i prosił o

pozwolenie wprowadzenia billu przedłużającego zakaz płacenia gotowizną, co też otrzymał po mowach mniej ważnych kilku osob Parlamentowych.

Z Paryża 15 Czerwca.

Gen: *Buonaparte* pisał do Dyrektoryatu, że stosownie do jego zlecenia dopominał się o uwolnienie więźniów w *Olomuncu*, iako to. *P. de la Fayette &c.* Wiadomości o pomyślnym tego skutku, tym pewnie spodziewać się można, im przyjaźń między Francją i Austryą jest ściślejsza.

W czasie oddalenia się od *Breszt* floty Angielskiej pod Admiralem *Bridport*, kilka wojennych naszych okrętów wyszło pod żagle.

Wielu obawiało się niezgody w Dyrektoryacie od czasu iak w nim *Ob. Bartheleni* miał zacząć swoje urzędowanie: boiaźń jednak tych osob była bez fundamentu, gdyż osoby składające władzę wykonawczą zupełnie są jednomyślne.

Wrocenie wszystkich przez Anglią zabranych zdobyczy tak nam iako i naszym aliantom jest zasadą pokoju i przedugodnym jego warunkiem przez Dyrektoryat od W. Brytanii żądanym i pod tą jedynie kondycją żądane paszporta do *Londonu* posłano. Zdaie się sądząc z papierów z tamtąd odebranych, że ten artykuł żadnych trudności doznawać nie będzie.

Poseł Genuński *Margrabia Spinola* z *Londonu* przez *Calais* tu przybył.

Z Paryża 19. Czerwca.

Na sessyi wczorayszej Rady 500, Deputowany *Camille Jordan* czytał imieniem wyznaczonej deputacyi do podania projektów względem polityki obrządków religii, rapport następującej treści. „Doniosł nayprzod, że jeżeli deputacya ktorey jest tłumaczem czuła mocno wielkość i ważność obiektu swej pracy, on z swej

osoby często się zalał na wspomnienie włożonych na siebie obowiązków. Przełożył potym swą obawę, aby z powodu młodego jego wieku, nie miano przeciw pracy jego nieprzychylnych uprzedzeń, oświadczył, iż praca ta całkiem należy do deputacyi, że on redakcyą iey tylko zatrudniał się, i że, jeżeli błędy iakowe wcisnęły się do niey, iemu iedynie powinny być przypisane.

Poczym *Jordan* następujące ogólne uwagi przełożył.

Konfytucya r. 1791 uznała obrządek religii i kazała go opłacać. Konfytucya 1793 tchnęła nienawiścią tego obrządku i wzgardą wszystkich innych. Gadając zawsze o wolności zdań, ciemniężyciele nasi prześladowali bez różnicy wszystkich, ktorzy do iakich w religii opinii byli przywiązani. W pięknych dniach miesiąca *Thermidora* położono tamte tym haniebnym bezprawiom. Lecz nie uczyniono ieszcze wszystkiego, i zastanawiając się nad tym co zrobić wypada łatwo poznamy, ktore z terażniejszych ustaw utrzymać a ktore znieść powinniśmy.

Wszystkie wyznania i obrządki powinny być wolne. Ogólna ta wolność powinna być pod opieką prawa, tak aby każdy stosując się do nich, mógł służyć Bogu podług swego serca, i aby nikt spokojności publiczney nie męszał. Taką jest wola ludu wyrażona w konfytucyi, takie jest życzenie całej Francyi.

Zapewnić wolność obrządku tak, aby spokojności publiczney szkodzić nie mogła, jest obowiązkiem prawodawcy. — Jakież są środki do tego?

Tu mówca cztery kwestye iedną po drugiej roztrząsał, to jest względem przysięgi, względem deklaracyi żądanej od sług religii czyli Xięży, względem dzwonów i pogrzebow. Względem ostatniego

przedmiotu doniosł, że osobny rapport będzie przyniesiony, i że w niniejszym wspomni tylko o widokach deputacyi, dla nie przerywania ciągu i całkowitości swey pracy.

Dowodził nayprzod, iż w kraiu, gdzie wszystkie obrządki są pozwolone, przysięgi żądać nie można, ponieważ są takie religie, ktore iey zabraniają. Procz tego, byłoby to zgwałceniem niewinności sumień a poczciwi zawsze będą wierzeni bez przysięgi, źli zaś nie będą niemim pomimo przysięg.

Deklaracya żądana od Xięży nie tyczyła się ich sumienia, i trzeba było życzyć aby się iey poddali. Posłuszeństwo jest w ich sercach, zacoż nie ma być na ich ustach? Jest to osobliwszy wprawdzie skrupuł, lecz prawodawca wszystkie skrypuły szanować powinien. Nie płaci, nie uznaje sług żadnego obrządku, na coż ich obciążać warunkami i powinnościami? Nie widzi w nich tylko obywatelów, dla czegoż ich przymuszać do oświadczeń i przyrzeczeń, do ktorych inni obywatele nie są obowiązani. Posłuszeństwo okazuje się w czynnościach. — Mniejsza o to, czy jest przyrzeczonem byleby było dopełnionym, a z tym wszystkim do iak niebezpiecznych zgwałceń, nie byłoż to pozorem? Zbrojny żołnierz chwyta Xiędza wśród świętych ceremonii, uciera się o niego z obruszonym ludem, wywleka go z świątyni. Gdzież się nieszczęśliwy uda? Do lasow; tam to głos jego będzie straszny, prześladowanie uczyni go szanowniejszym, i zapali fanatyzm tym niebezpieczniejszy bo w kątkach ukryty.

Mówiąc potym o dzwonach zapytał się, dla czego do dźwięku ich nacyzarniejsze przywiązano wyobrażenia. Pewne osoby nie mogą go słyszeć, bez mnie-

mania razem że słyszą hasło kontr rewolucyi i religii panującej. Z tym wszystkim sposob ten jest jedyny, a mianowicie po wsiach, gdzie mieszkania jedne od drugich są w oddaleniu, do oznajmienia obywatelowi godziny przeznaczonej, do obchodu obrządków religii. Jest to znak zewnętrzny. Wszak ich tyle mamy. Wolność obrządków wygaszli ich niewinności? Czyliż wszystkie dzwonów swych mieć nie mogą. Może kto zważnień iakowych obawia się. Roztropność urzędników zapobiedz im powinna. Dzwony służyć mogą do buntu. Ah! prawodawcy bądźcie stałemi i sprawiedliwemi, uczynicie lud szczęśliwym a dzwonów nie boycie się.

Co się tycze pogrzebów, deputacya mniema, iż sronnicy każdego wyznania, mieć powinni do chowania zmarłych osobne miejsca, gdzieby obchody pogrzebowe odprawiać mogli. Wszystkie religie przywiązuja iakową świętość do pogrzebów. Nie zazdrościmy konającemu człowiekowi, gdy śmiertelne swe zwłoki chce mieć złożone w ziemi, w ktorej rodzice i przyjaciele jego odpoczywają. Niech wolno będzie pobożności, wdzięczności przyjaźni, smutnym żalom i czułym wspomnieniom, modlić się na ich grobach i łzy wylewać. Niech te przyjemnie wyobrażenia towarzyszą ostatnim umierającego chwilom, niech mu zasłonią okropny widok zniszczenia jego.

Prawodawcy! macie obywatelów do ukształcenia, zapalcie ich imaginacye, zagrzeycie ich serca przez wysokie nadzieie. Wśród grobów religia wskaze im nieśmiertelność. Tamto nauczą się, że człowiek nie jest stworzony, aby tak iak czeza mara przemijał i w śmierci czerpać będą odwagę do umierania za oyczyznę.

Amy, iakaż nas czeka nadgroda? Po-

wrociwszy z czasem do domów naszych, usłyszemy te nader miłe słowa: Bądźcie pozdrowieni ludzie pokoju, przywrociliście nam świątynie i ich sług, powrociliście nam wolność czczenia i służenia Bogu ojców naszych, przywiązaliście nas do oyczyzny i iey praw, wam winni jesteśmy szczęście i cnotę.

Stosownie do tey mowy, słuchaney z naywiększą uwagą, *Jordan* podał różne projekta, ktore wraz z mową mają być drukowane i między członków ciała prawodawczego rozdane.

Dyrektoryat wyk: (iako nawet sam redaktor donosi) mianował OOb. *Letourneur*, *Fleville-Lepelay* szefa eskadry i *Maret* nadzwyczajnego Posła przy dworze Londyńskim przed rozpoczęciem się wojny, pełnomocnemi Ministrami do traktowania o pokoy z Anglią. *Letourneur* będzie Prezydentem, a Ob. *Colchem* Sekretarzem legacyi. Konferencye w mieście *Lille* odprawiać się mają. Na żądania Lorda *Grenville* (dodaie redaktor) imieniem rządu Angielskiego, posłano już paszport dla Pełnomocnika W. Brytanii.

Czas rozpoczęcia się negocyacyi w *Lille* zależy od nowych depeszy z Anglii spodziewanych. Rząd nasz chce z samą tylko Anglią bez Portugalii pokoy zawrzeć. Konferencye w *Lille* nie będą wcale na przeszkodzie powszechnemu kongressowi mającemu się odprawiać z powodu interesów Mocarstw lądowych, i nie wprzody Anglia do niego przypuszczona będzie, dopoki oddzielnego pokoju z nami nie zrobi.

Względem wyboru Pełnomocników naszych do negocyacyi z Anglikami dzienniki tuteysze wiele czynią uwag. *Perlet* pisze, że Ob. *Barthelemi* podawał do tego Ob. *Bourgoing* bywszego Posła w *Hamburgu* i *Madrycie* zatrudnionego już od

lat 30 interessami dyplomatycznemi, lecz ten projekt rownie iako i Ob. *Barras* żądającego, aby członkiem poselstwa był Ob. *Taleyrand-Perigord* nie był przyjęty. — Ob. *Barthelemi* nie dał swojej kreśki ani na Ob. *Letourneur*, ani na Ob. *Pleville* znanego dobrze w marynarce, lecz nie w dyplomatyce.

Inne znowu dzienniki piszą, że Ob. *Pleville* mianowany jest do przedmiotów marynarki mogących zachodzić w negocyacyi. Ob. *Maret* jest znany za człowieka pełnego światła, dostał się w niewolę Cesarzką gdy iako Ambassador do *Neapolu* iechał. — *Perlet* wyraża, że Sekretarzowi legacyi *Colchem* winna jest Francya zachowanie Ob. *Barthelemi*, gdyż go za czasów *Robertspierra* od śmierci ochronił.

Z *Lille* można za pomocą Telegrafu mieć tu w *Paryżu* w kwadransie jednym wiadomość. — Pogłotka, że nasi pełnomocnicy do traktowania o pokoy już na miejscu swego przeznaczenia udali się jest za wczesna, słysząc jednak, że dziś pojadą.

Gen: *Hedonville*, który wraz z Gen: *Hoche* wojnę w *la Vendée* ukończył do *Paryża* przybył. Mowią, że będzie mianowany kommandantem na wyspie *S. Domingo*.

Z *Calais* donoszą, że tam d. 16 w iedney szalupie przybyło 18 Angielskich maytkow, i 4 kobiety, którzy z Angielskiego okrętu *Inflexible* przy *Nore* w ten czas właśnie uciekli gdy aresztowani być mieli. Płyneli oni niedaleko linowego okrętu *Monmouth*, mógł on ich szalupę na dno morską pograżyć, lecz ani razu nie wystrzelił. W liczbie tych 18 maytkow, 2 jest którzy byli delegowanemi. Jeden był Prezydentem a 10 członkami wydziału insurrekcyjnego. Noszą niebieską i czerwoną kokardę, i wstążkę niebieską z napisem złotym: „Rzetelny i

sprawiedliwy wydział królewskiego okrętu *Inflexible*., Co Dyrektoryat względem tych ludzi postanowi nie wiadomo. Mowią oni iednomyślnie, że gdyby byli mogli rozdać pomiędzy maytkow Angielskich znaczną summe pieniędzy w ten czas gdy ogłoszono na flocie pardon królewski pod obowiązkiem wydania delegowanych, propozycya ta byłaby zapewne nie przyjęta, i wszystkie okręty do którego z portow Francuzkich zawinęłyby.

Dyrektoryat Wyk: usprawiedliwił się pismem przesłanym do Rady 500 z powodu licznych rkwizycyi w Belgium czynionych. Konieczność opatrzenia wojska sprawiła potrzebę użycia środków tego, lecz to nie było ze szkodą dla Belgium, gdyż mieszkańcy kraju tego utrzymanem za liwerunek papierami podatki opłacali. Jeszcze d. 10 *Floreal* pozostała, w Belgium kontrybucya 21,545,990 liwrow wynosiła, a rkwizycye od tego czasu zrobione nie dochodzą tej summy, i nie było lepszego sposobu iak ten do odebrania podatkow i opatrzenia wojska w potrzeby.

Kaper z *Nantes* zabrał okręt Amerykański *la Confederation* o 560 bezkach płynący z *Chin* do *Londynu*. Ładunek jego szacowany jest od 2. do 3,000,000 liwrow. — Zaprowadzono także do tego portu dwa inne Amerykańskie okręty.

Dyrektoryat W. żądał od ciała prawodawczego powiększenia pensyi dla wojska będącego w *Paryżu*, co dało dziennikom tutejszym powod do czynienia wielu uwag. — Bywsza Xiężna *Conty* zaniósła prozbe do Rady 500 o uwolnienie iey dobr z sekwestru, co odesłano do komisyy zatrudniającej się podobnym interessem bywszej Xiężny *d'Orleans*.

W tych dniach deputowany *Meliger* w Radzie 500 uskarżał się, że Dyrekto-

ryat tak smutne rapporta względem złego stanu interesow skarbowych przesyła. Czyliż władza wykonawcza chce postrach wzniecić? Jakiż inny zamiar mieć może? żądała 1,140,000 liwrow na potrzeby szpitalow, a okazało się że 200,000 naterażniejsze potrzeby wystarczają.

Nietylko woysko ale nawet *Gens d'Armeria* w Departamentach ma swoją płacę w metalowych pieniądzech odbierać.

— Dzisiejszy Redaktor zawiera wiele myśli przeciw zakupowaniu dobr w Ameryce północney, gdyż to kupno połączone jest z niekończącemi się prawie nigdy processami.

Niektore dzienniki piszą, że republikanie Włoscy mają już także swe kluby *J. kobinow, Kordelierow &c.* — Dywizya *Gen: Angereau* z Włoch do Hiszpanii popłynie i przeciw Portugalii ma być użyta.

Nowe się tu towarzystwo uformowało pod tytułem *Cercle Constitutionel*. Przewodzcami jego są *Sieyes, Daunou &c.* — Prawo umacniające skarb narodowy do negocjowania; o pieniądze za poprzedzającym pozwoleniem Dyrektoryatu cofnione zostało.

Jakobini rozpoczęli znowu klub swoy w domie gościnnym zwanym dawniej *Xiążęcia de Salm*. Wszystkie tam osoby uczęszczają, ktorych własne bezpieczeństwo zależy od utrzymania terażniejszego rządu. Dyrektoryat W. okazuje, że nic nie wie o tym klubie.

Zapewniają powszechnie, że jeżeli do pokoju z Anglią nie przyjdzie w ten czas nowe wylądowanie przedsięwzięte będzie. *Buonaparte* ma zarządzać woyskiem na to przeznaczonym. *Massena* miejsce jego we Włoszech zastąpi.

Ferrara wysłała tu deputowanego dla zapewnienia sobie związku iedności z

Rzpltą Lombardow. — *Buonaparte* przesłał do skarbu narodowego 13 millionow liwrow z wybranych kontrybucyi we Włoszech. — 2 nasi kaprowie *Le neuf Thermidor* i *Executif* zabrali Angielskiemu kaprowi zdobyty przez niego, 40 godzinaami wprzody Hiszpańki okręt *La vierge des Carmes*, po kanonadzie godzinie całą trwającej i do *Mallaga* zaprowadzili.

Z Mediolanu z 2 Czerwca.

Pisma nasze publiczne rozmaite w sobie zawierały doniesienia, a republikanie nasi w niepewności także zostawali względem przepisanych od *Gen: Buonaparte* rządowi Genueńskiemu kondycyi, lecz następująca umowa wszelkie znosi wątpliwości.

„Konwencya podpisana w *Montebello* blisko *Mediolanu* w dniach 5 i 6. Czerwca 1797. między Obywatelem *Buonaparte* Generałem kommanderującym armią Francuzką we Włoszech, Obyw: *Faypoult* ministrem Rzpltey Francuzkiej przy Rzpltey Genueńskiej i *JJ. W.W. Michałem Cambiario*, *Ludwikiem Carbonara* i *Giro-lamo Serra* deputowanemi Rzpltey Genueńskiej. „

Rzplta Francuzka i Rzplta Genueńska chcąc utwierdzić iedność i dobrą harmonią, panującą zawsze między nimi, a rząd Genueński rozumiejąc, iż dobro narodu Genueńskiego wymaga, aby mu w terażniejszych okolicznościach wrocił powierzony sobie depozyt samowładności; Rzplta więc Francuzka i Genueńska zgodziły się na następujące artykuły.

1) Rząd Rzpltey Genueńskiej uznaje, że samowładność znajduje się w zbiorze wszystkich obywatelow kraju Genueńskiego. 2) Władza prawodawcza powierzona będzie dwom elekcyinym radom, iedna z 300, druga z 150 członkow składać się będzie. Władza wykonawcza należeć bę-

dzie do senatu złożonego z 12 członków pod prezydencją Doży, który wraz z senatorami od rad obydwóch będzie obierany. 3) Każde miasto mieć będzie municypalność a każdy powiat administracyą. 4) Sposob obierania władz wszystkich, ograniczenie powiatów, ustanowienie władzy przywiązanej do urzędów, organizacya sądownictwa, siły wojskowej &c. zostaną udeterminowane przez deputacyą prawodawczą, mającą się zatrudnić napisaniem konstytucyi i praw kardynalnych rządu z tym ostrzeżeniem, aby nie przeciwnego religii Katolickiej nie stanowiła, aby wolność portu *Genui* i bank *S. Ferzègo* utrzymała i pewności długów narodowych nie naruszała. Deputacya ta prace swą za miesiąc od dnia zaczęcia się iey powinna ukończyć. 5) Lud będąc do swych praw przywrocony, wszystkie zatym przywileje i organizacye partykularne, przeciwne jedności są zniesione. 6) Rząd tymczasowy powierzony będzie kommissyi składającej się z 26 członków pod prezydencją terażniejszego Doży. Czynności swe rozpocznie d. 26 *Prairial* 5 R. Rzpłtey Francuzkiej (14 Czerwca.) 7) Obywatele wezwani do składu tymczasowego rządu, nie będą mogli usług swych odmawiać pod karą 2,000 talarów i uważani będą jako obojętni na los oyczyzny. 8) Skład osob tymczasowego rządu, zatrudni się najprzod opisem porządku i kształtu swych obrad. W pierwszym swych sesyi tygodniu wybierze Deputacyą prawodawczą mającą ułożyć projekt konstytucyi. 9) Rząd tymczasowy starać się będzie nadgrodzić straty Francuzów skradzionych w dniach 3 i 4 *Prairial* (22 i 23 Maia.) 10) Rzpłta Francuzka chcąc okazać ile pragnie widzieć narod *Genui* i szczęśliwym, zjednoczonym i wolnym od falkcyi, przyrzeka amnestyą wszystkim

Genueńcykom, przeciw którym mogła by się żalić tak z powodu dni 3 i 4 *Prairial*, iak z przyczyny zdarzeń w lennościach Cesarzkich. Rząd tymczasowy usilnie starać się będzie przytłumić wszelkie falkcy, pojednać wszystkich obywatelów wskazując im potrzebę zjednoczenia się przy wolności publiczney i w tym zamiarze ogłosi powszechną amnestyą. 11) Rzpłta Francuzka nie odmowi Genueńskiej swej opieki, a nawet pomocy swych wojsk, dla ułatwienia jeżeli tego będzie potrzeba, exekucyi niniejszych artykułów i utrzymania całości kraiu Genueńskiego. — Osoby składające rząd tymczasowy z wszystkich stanów wybrane zostały. Przed odebraniem w *Genui* wiadomości o powyższej umowie, ciągle tam jeszcze trwały rozruchy, lecz teraz zupełna już panuje spokojność.

Z Ratyxbony 23 Czerwca.

Dziś o godzinie 8 z rana Cesarzkim nadwornym dekretem pod d. 18 t. m. w *Wiedniu* datowany ściągający się do wprowadzenia na Sejm materyi powszechnego Rzeszy pokoju, do Dyktatury podany został. — Znajduie się w nim wypis artykułu w tej mierze z Francuzą umowiego, w którym jest wyrażono, że się Cesarz z Rzpłtą Francuzką umowił, iż będzie kongres z pełnomocników stron dla traktowania o pokoy ostateczny, między dwoma mocarstwami na fundamencie całości Państwa Niemieckiego.

Z Sztokolmu 20 Czerwca.

Mowią, że Generał Leitnant Baron *Taube* w krotce z tąd odjedzie na Kongres powszechny z strony Szwedzkiej. — Wzeszłą Niedzielę przyjechała tu z *Peterzburga* Hrabina *Armsfeldt* (żona znanego *Gułstawa Maurycyego Armsfeldt*) w towarzystwie Majora *Peyron*. Słychać że się tu ma czas nieiaki zabawić; dzieci iey w *Infantach* pozostały.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 7. LIPCA R. 1797. W PIATEK.

Dnia 5 t. m. przyjechał tu W. de Hoym Konsyliarz aktualny tajny skarbowy i Prezydent tutejszey Kamery skarbowey i Wojenney.

Z Londynu 20 Czerwca.

Papiery nasze jeszcze na przemianę w kredycie swym wznoszą się lub upadają, stosownie do wiadomości prawdziwych lub zmyślonych, a w depeszach z Paryża mających się znajdować. Słychać, że w tych, które we wtorek od Ob. Delacroix przybyły, była mowa o oddzielnym pokoju. — Coby to znaczyć miało, wielkim jest pytaniem. Czyliż Anglia ma Portugalią opuścić? Ze iednak Ministrowie nie z tych depesz do wiadomości publiczney nie podali, o niczym więc z pewnością mówić nie można.

Onegdaj także nowe depesze od Dyrektoryatu z Calais do Dover przesłane były, z tamtąd do Londynu. Z tey częstey korespondencyi wnosić wypada, że obydwie strony chcą się wprzody o pewne warunki ugodzić, niżeli się negocyacya przez Pełnomocnikow rozpoczną. — Lord Malm. sbury jest jeszcze na wsi u siebie, i dziś dopiero jest tu spodziewany.

P. Hammond przybył do Londynu i miał długą konferencyą z Hrabią Spencer. Ministerium nasze miało dostać przez P. Este autentyczne kopie przedugodnych warunkow pokoju między Rzplątą Francuzką i Cesarzem.

Parker zesłtego piątku z Maidstone do Scheerness przeprowadzony został i onegdaj pierwszy raz inkwizycyi był słu-

chany. Papiery iego i listy w rękach rządu naydują się. — Po większey części od niego samego pisane były. Sposob tłumaczenia się w nich jest iasny, czyfity, charakter nawet piękny. — W powszechności więcej 70 delegowanych jest wareszcie, między niemi Davies, Hughes, Gregory naydują się. — Różni marynarze iak n. p. okrętu Ardent pardon od Krola otrzymali, lecz z wyłączeniem delegowanych.

Parker ma statecznie utrzymywać, że od nikogo do zbuntowania floty poduszczany nie był, lecz żądanie iey i przykład floty Lorda Bridport były mu powodem do popełnionych czynności, w ktorych wiele nieszczęścia oddalił. — Dziwną jest rzeczą, że lubo Parlament oświadczył, iż dawne prawa nie są dostateczne do usmierzenia buntu, delegowani iednak według nich, nie zaś stosownie do nowego billu sądzeni będą.

Nie można mówić, żeby zamieszania zupełnie ustały, gdyż 3 okręty Director, Belliqueux i Inflexible do posłuszeństwa jeszcze nie powrociły, lecz powszechnego pardonu dla wszystkich delegowanych żądają. Okręt Iris chciał z Gravesend dla dopomagania zbuntowanym do Nore powrócić, lecz zatrzymany został. Nie sprawuje to iednak rządowi żadney obawy i dla tego rozkazał już znaki dna miastkiego na dawnych miejscach popostawiać. Niektorzy z insurgentow zdaje się iż aresztowania w Anglii uszli, gdyż gazety nasze zapewniają, że kapitan neutralnego okrętu przybyłego z Calais do Dover miał

zecznać, że 17 do 18 i 4 kobiety do *Calais* zawinęły, i tam ich przyaresztowano aż do odebrania rozkazu z *Paryża*.

Admirał *Duncan* doniósł w listach we śródę odebranych, że z eskadrą swoją przez 2 okręty wzmocnioną, nie daleko *Texel* krąży. Maytkowie wszyscy są zdrowi i w posłuszeństwie.

Słychać, że wszyscy maytkowie floty w *Scheerness* chcą Krolowi podać prośbę o pardon dla delegowanych. — Gdy zamieszania przy *Nore* uważać można jako już ukończone, przeto wydana została od Krola proklamacya ogłaszająca wolność żeglugi na *Tamizie*.

List z *Portsmouth* odebrany dziś rano donosi, że tam wczoraj wszyscy w największej byli trwodze, z przyczyny wiadomości, że w zamku *Cumberland* znajdujący się więźniowie do ciężkich robot przeznaczeni w liczbie blisko 800 ludzi pokonali warte, uwolnili się i znaleźli sposob dostania się do wysp małych *Havent*, *Emsworth* i *Hayling* w bliskości *Portsmouth* leżących. Znajdujący się jednak w zamku inwalidzi mieli kilku trupem położyć. Przy odsyłaniu wspomnianego pisma z *Portsmouth* na gwałt tam uderzono, a kawalerya w największym pośpiechu do zamku się udała. Inne pismo w kilka godzin potym odebrane, uwiadomiło nas, że się już wszystko uspokoiło, więźniowie poddać się musieli, i tylko 40 z nich umknęło.

Okręty *Pompee* i *Medusa* z floty Lorda *Bridport* we czwartek do *Portsmouth* zawinęły. Na pierwszym umowili się maytkowie ażeby z okrętem do *Breść* popłynąć, i już 80 do tego spisku należało, gdy się rzeczy odkryły. Prawie wszyscy aresztowani zostali i na okrętach *Medusa* i *Minotaur* są więzieni. Ten ostatni popłynął do *Plymouth*, lecz zeszedł

śródy już do floty powrócił. Na spiskowych będzie zaraz w *Portsmouth* sąd wojskowy złożony. Flotta krążąca przez czas nieaki na wysokości *Plymouth* ku zachodowi udała się, i zapewne teraz koło *Breść* krąży. Przyczyna tego ta jest zapewne, że flotta Francuzka chciała z tego portu wyjść pod żagle, jako nam z *Nantes* doniesiono. — Do *Dunkierki* Francuzi znaczne wojsko ściągają.

Republikanie mają także w *Havre* 3 fregaty i jedną korwetę w pogotowiu do wypłynienia, chcą z niemi atakować wyspę *S. Marcou*. — My tam mamy 3 statki kanonierskie, które na ląd wyciągniono i 4 inne wojenne okręty. — Dla przeskodzenia, ażeby Francuzi nie chcieli znowu w *Bantrybay*, tak jak dawniej wylądować, wysypano tam 4 baterye i armaty zatoczono.

W *Limmerik* skazano na śmierć dwóch żołnierzy z milicyi *Lowith*, a innych na deportacyą za wykonanie przysięgi skonfederowanym Irlandczykom. Nienkontentowani trzymają się w cichości z bojaźni ostrych środków, od rządu przedsięwziętych, lecz z drugiej strony handel zupełnie ustał i wszystko smutny widok wystawia. — Duch partyi do najwyższego stopnia doszedł, co mieszkańcom umiarkowanym narodu bardzo się nie podobą, dla tego liczba ochotników na obronę kraju uzbrojonych już do połowy zmniejszyła się i obawiać się potrzeba, aby się wszyscy nie rozeszli.

Generał *Cuyler* mianowany w Indiach zachodnich następcą *G. Abercrombie* dziś do *Portsmouth* udał się, a z tamąd do *Barbadoes* popłynie. — Nie *P. Pitt* jako dawniej mylnie doniesiono jest dozorcą posagu Xiężny Wirtemberskiej, lecz Xiężę *Portland*, Lord *Grenville*, *P. Hipplesley*, Minister Wirtemberski — w przypadku zey-

ścia bezdłietnie Xiężny z tego świata, mąż iey połowe tylko posagu zatrzyma.

Parker ma troje dzieci w niemowlęcym wieku o których z wielkim żalem mowi. *Gen. O'Hara* doniosł z *Gibrataru*, że Hiszpani oboz swoy przy *S. Rochu* codziennie pomnażają, Anglicy jednak nie wprzod strzelać zaczną aż ich Hiszpani atakować będą. — Dzienniki tuteysze piszą, że Francuzi zabrali w *Wenecyi* te nawet pieniądze, które *Krol* nasz w banku tamteyszym złożył, z tego powodu była niedawno sessya gabinetowa.

Czynności Parlamentu.

Zeszłego piątku czytano w Izbie niższej po drugi raz bill podany w celu zniesienia tej części prawa ustanowionego pod przeszłym panowaniem, mocą którego niewolników murzynaow w inwentarz liczone, i używano ich do płacenia długow. — *Pan Pitt* wniósł potym Bill przedłużający zakaz bankowi dawniej dany, nie wypłacania metalowemi pieniędzmi, tylko pod pewnemi warunkami, na co pozwolono.

Z Paryża 19 Czerwca.

Bywszy nasz Poseł przy Kongressie Amerykańskim *Ob. Adet* w krotce tu jest spodziewany, gdyż już do *Havre* powrócił. Rząd nasz bardzo jest kontent z gorliwych i rostopnych usług iego w czasie poselstwa okazanych.

Deputowani *Dumas* i *Portalis* z rady dawnych popierali wczoray prozbę bywszego Ministra *Duportail* żądającego powrocie do oyczyzny. — W krotce po d. 10 Sierpnia z powodu wydanego dekretu oskarżenia, ukrywał się w różnych stronach Francyi i doświadczywszy wielu niebezpieczeństw przez 22 miesiące dla ocalenia nie tylko swego życia, lecz i przyjacioł, do Ameryki emigrował. — Interes ten do kommissyi po rozstrząsaniu

odesłano. — Jeden z nowych członkow rady 500, żądał odnowienia dawnego dekretu, przez który wzbronione było osobom ciała prawodawczego posiadanie iakiegokolwiek urzędu przez rok cały po skończonym urzędowaniu, lecz *Thibaudeau*, *Dumolard* i inni okazali, iżby się to konfitytucyi sprzeciwiało, i projekt odrzucony został.

Dway officerowie naszej marynarki służący na okrętach kaprowych, zabrani dawniej od Anglikow znaleźli sposob uciec, ieden z więzienia w Anglii, a drugi w Irlandyi, przybywszy do *Nantes* opowiedzieli iak się z niemi ostro obchodzono. Ośmiu właścicielow okrętow kaprowych udało się do Ministra marynarki, a żeby się starał, iżby officerowie Francuzcy w niewoli Angielskiej rownie po ludzku traktowani byli iak Angielscy we Francyi. — Przełożenie to podpisane także było od 113 officerow.

Z Hagi 24 Czerwca.

Lubo związki między Francją i Ameryką dosyć są obojętne, nie mają jednak żadnego wpływu do interessow naszych, czego nowym jest dowodem przybycie tu posła od Stanow północney Ameryki. Konwencya nasza przyjęła listy iego kredencyonalne i oświadczyła mu uroczyscie, że to poselstwo narodowi Batawow jest bardzo miłe. Dawny Minister *Adams* udał się z tąd w podroź przez Anglią do Portugalii.

Kontr-Admirał *Lucas* nie doczekał się nawet rozpoczęcia swiego processu i w zeszlą śrzode w 50 roku życia z tym się światem pożegnał. — Generał *Daendels* z tąd do *Zwoll* pojechał dla przywiedzenia do posłuszeństwa kompanii iedney grenadierow i może przyidzie do tego, że cała rozpuszczona będzie.

Z rapportu d. 21 t. m. uczynionego

w konwencji okazuje się, że Geldrya, Seelandia, Utrecht, Overysse i Groeningen winne są blisko 10,000,000 zł: Hol: do summy w R. 1795. żądanej, a 60,000,000 zł: Hol: (200,000,000 zł: Pol:) wynoszącej, przedsięwzięto teraz napomnieć te prowincye do wypłacenia tego podatku, a w nie dopełnieniu tego oddzielną kontrybucyą ma być wybierana.

Przygotowania do naszej wyprawy, które nieco ustały, teraz znowu z największą żywością są robione. Wojska mające być użyte, są w poruszeniu. — Onegdaj batalion ieden gwardyi narodowej w *Amszterdamie* podał prozbę do Konwencji, ażeby do tej wyprawy był wzięty. Różne kluby i towarzystwa zbierają pieniądze na gratyfikacyą dla osób, które się w tej ekspedycyi szczególnie popiszą. Wydział skarbowy wyliczył już potrzebne summy na pomnożenie żołdu officerom i żołnierzom. — Ponieważ zaś jazda wsiądzie także na statki, regimenta huzarów naszych mocno się staraia, ażeby w iey liczbie być mogły. Powszechnym i jest zdaniem, szczególnie między wojskowemi, że nie do samey Anglii popłyną. Inni utrzymują, że będą użyci na odzyskanie zabranych nam osad, i dopomaganie podupadłemu handlowi.

Na projekt Ob. *Vonk* wysłania Pełnomocników do Francyi dla czuwania nad interessami naszymi w czasie negocyacyi pokoju między Francyą i Anglią, postanowiono odłożyć jeszcze to poselstwo do czasu iakiego, gdyż na wierność naszej aliantki spuścić się można, skoro W. Brytania prawdziwie o pokoy traktować zechce.

W *Lille* czynią już przygotowania do odprawiać się tam mających konferencyi. — Garnizon ma być 6000 wojska wzmocony. — Dla Prezydenta *Letour-*

neur dom już w mieście tym urządzono.

Wielu utrzymuje, że nadzieia pokoju między Rzpłtą Francuzką i dworem Londyńskim zmniejsza się. Dyrektoryat wyk: żąda oddzielnego pokoju a zatym Anglia musiałaby Portugalią opuścić, gdy Francya nietylko w swoim interessie chce traktować, lecz i w interessie Hiszpanii i Rzpłtey Batawow.

Z Mediolanu 12 Czerwca.

Hrabia *Meerfeld* przyjechał z *Wiednia* do *Montebello* i miał z sobą przywieść ultimatum Cesarza, względem ostatecznych kondycyi pokoju, umowionych między pełnomocnikami stron obojga w dniach od 20 zaczawszy do 24 Maia.

Dnia 17 Czerwca.

Projekt połączenia w iedną Rzpłtę rozmaite prowincye Włoskie, w których demokracya ustanowiona została, zdaie się, iż wkrótce do skutku przyprowadzony będzie. *Bononia* przysłała tu deputowanych z żądaniem, aby mogła być częścią Rzpłtey *Cisalpińskiej*. *Genua* i *Wenecya* iak słycać, wkrótce toż samo uczynić mają. Prócz tego gazety nasze zapewniają, iż demokracya wprowadzona także będzie do małej Rzpłtey *Lukki*, i że, jeżeli senatorowie małego tego kraju dobrowolnie urzędów swych nie złożą, lud wezwie wojska Francuzkie i Lombardzkie dla wsparcia go i obalenia rządu teraźniejszego. Podług tychże gazet Hrabstwo *Vernio* w Wielkim Xięstwie Toskanii i lenność Cesarzka *Burdi* mają być iak słycać wcielone do Rzpłtey *Cisalpińskiej*.

Z Genui donoszą pod datą 14 t. m. że rząd tymczasowy installowany tam został z wielką uroczystością, i że 6000 ochotników było pod bronią.

Kurjer Medyolański zawiera w sobie pod dniem 10 t. m. list z *Turyngu* tej treści: „Czynią się tu od kilku dni urzędze-

nia, których przyczyny i obiektu trudno jest dociec. Wojska wszędzie są w poruszeniu. Liczne korpusa ciągną ku dolinie *Bormida* i ku innym stanowiskom w gorach. Część jazdy stojącej w *Vercelli* cofnęła się w głąb Piemontu. Zda się, iż armia nasza na małe korpusy od 5. do 6000 ludzi będzie podzielona. W *Turynie* warty zostały podwojone. Liczne patrole ustawicznie widać na ulicach. Przy bramach arsenału i cytadelli postawiono armaty. Zeszłej nocy wzmocniono garnizon miasta 5ciu batalionami wojska. Wiele osób podejrządzanych rządowi aresztowano. W tak krytycznych okolicznościach Krol ustanowił radę tymczasową umocniwszy ją do przedsięwzięcia wszelkich potrzebnych środków do utrzymania spokojności. Pierwszą jej czynnością był rozkaz zamknięcia teatrów, gdzie szlachta była znieważona. Rada ta odprawia swe sessye albo w przytomności Krola albo w sali sekretaryatu do interessow wewnętrznych.

Z Weneccji 21. Czerwca.

Officerowie Francuzcy tu znajdujący się, z iak największą skwapliwością zatrudniają się uzbraianiem floty naszej, która do *Toulonu* popłynąć ma. Francuzi ciągle różne zapisują rekwizycye w suknach, skorach, żywnościach i innych rzeczach. Spokojność iednak zupełna jest zachowana.

Dnia 25 Czerwca.

W wielu częściach kraiu Weneckiego, mieszkańcy zostali rozbrojeni. Dalmacya nie skłania się ieszcze do rewolucyi. Wielu szlachty tam się schroniło. Trzey inkwizytorowie stanu ściśle są w więzieniu trzymani. Muncypalność nasza wstawiała się za nimi do Gen: *Buonaparte*, lecz żadney ieszcze nie odebrała

odpowiedzi. Wyznaczono osobną kommissyą mającą lud oświecać względem praw iego i powinności.

Od granic Włoskich 29. Czerwca.

Podług listow z *Malty*, na wyspie tej odkryto obszerny spisek, do którego wielka liczba osob wszelkiego stanu należała. Zamiarem spiskowych było, iak słyhać zabić Wielkiego Mistrza i Kommanderow i ustanowić demokracją na miejsce terażniejszego rządu. Spisek ten miał wybuchnąć dnia tegoż co w *Genui*, lecz został odkryty i wzięto się do najmocniejszych środków dla przytłumienia go zupełnego. Znaczna liczba osob jest aresztowanych i odesłano ich do wyznaczonego na to sądu po ukaranie.

Duch rewolucyiny odmieniwszy już postać wielkiej części Włoch, zda się chcieć rozpościerać w tej piękney krajinie. Listy z *Neapolu* pisane dnia 6. tego miesiąca donoszą, że tam panuje ukryte zaburzenie, którego skutkow bardzo się lękają. Toż samo powiedzieć można o Państwach Kościelnych, gdzie wojny nie było. Gdyby nieszczęściem stolica Apostolska zaważowała, w owczas rozruchow w Państwach tych obawiać się potrzeba. Szwajcarya nawet nie jest zupełnie wolna od zarazy. Zamieszanie w Opaństwie *S. Galla* są wiadome. Z inney strony dobra harmonia, między Francją i Szwajcaryą, z powodu żeglugi na jeziorze *Lugano* naruszona nieco została.

Członki muncypalności Weneckiej w części odmienieni zostali z powodu, iż miano ich w porozumieniu, iakoby dawny rząd przywrócić chcieli. Gener: *Victor* pisząc do muncypalności w *Padwie*, rozkazał, ażeby pozostałe ieszcze gdziekolwiek bądź her-

by, i znaki *S. Marka* zniszczone były. — *Abbe Tallier* jest teraz Prezydentem municypalności Weneckiej. — Xiążę *Braschi* siostrzeniec Papieżki z *Rzymu* do dobr swoich *Nemi* pojechał, z tamąd słysząc, że się do błot *Pontyńskich* uda dla zdania *rapportu* Oycu *S.* o ich stanie. — Niedawno znowu wzięto 12 statui z *Museum Watykańskiego* i na tyluż wozach w osobliwszym sposobie zbudowanych upakowano. Mają być do *Bononii* dostawione według traktatu pokoju z *Francją* zawartego. Z tegoż powodu 110 koni teraz tam zaprowadzono.

Z *Bazyli* 17 Czerwca.

Lifty z różnych miejsc donoszą, że w krajach *Opata S. Galla* zamieszkania wybuchnęły i obawiać się potrzeba, ażeby się nie szerzyły coraz bardziej. Xiążę *Opat* miał znowu niesprawiedliwe urościć pretensye, i żądał, ażeby poddani znosili koszta wydatków na proces rozstrzygniony dawniej od 4ch *Kantonow Zurich, Glaris, Luzern* i *Schweiz*. Inne jeszcze okoliczności roznieciły ogień, którego iskierka od kilku miesięcy pod popiołem była. Obydwie partie nazywane twarda i miękka już na siebie powstały. W *Gossau* przyszło do krwawych potyczek, w których kilka osob trupem padło i wielu było ranionych. — Partya twardych słysząc iżby chciała Xięcia *Opata* wypędzić. — Trudno będzie 4. kantonom będącym zawsze pośrednikami uspokoić umysły; tym bardziej, że w *Kantonie Zurich* nieukontentowani znowu głos podnoszą, żądając wolności zabranych w r. 1795. do więzienia osob. — Deputowani *Szwajcarow* wysłani do *Gen: Buonaparte* w interesie kilku powiatów pogranicznych, chcących się do nowej *Rzplitey Włoskiej* przyłączyć, byli od niego bardzo dobrze

w *Medyolanie* przyjęci, i dawne przyjacielskie związki są z tej strony przywrócone, lubo zawsze część mieszkańców jest za pomienionym projektem, — o marszu wojska *Francuzkiego* przez nasze kraje nic już nie słysząc.

Z *Frankfortu* 20 Czerwca.

Francuzi w naszych okolicach dają powod lubiącym nowiny do wielu zabaw. Za najmniejszym ich poruszeniem powszechne życzenie przesyła ich na lewy brzeg *Renu*, a *Cesarzkich* do *Austryi*, natomiast zaś i jedni i drudzy na miejscach swych stoją. Wczoraj słysząc było, że *Republikanie* przenieśli główną swą kwaterę do *Neuwied*, pewną jest jednak rzeczą, że dotychczas jest w *Giessen* i żadna część z wojska *Francuzkiego* na drugą stronę rzeki nie cofnęła się. — Przy wyższym *Renie* wcale przeciwnie codziennie małe oddziały przez *Offenburg* na lewy brzeg *Renu* przechodzą. D. 16 wielki park artylleryi do *Strazburga* przeprowadzono. *G. Moreau* ma główną kwaterę cofnąć do *Strazburga*. — W wielu miejscach wycinają *Francuzi* w okolicach *Offenburg* lasy i drzewo wywożą. — *Arcy Xiążę Karol* w ważnych interessach jest tu dziś wieczorem spodziewany, ma się kilka dni zabawić i po odprawieniu kilku konferencyi z *Gen. Hoche* do *Moguncyi* się uda. — *Gen: Leseure* z tym się dał słyszeć, że jeszcze w tej okolicy z miesiacę zostanie. — W tym momencie 4. tu powozy przybyły z officerami *Francuzkiemi* w liczbie ich *Gen. Hoche* ma się znajdować.

Od prawego brzegu *Lahny* 23 Czerwca.

Z tej strony rzeki mają teraz *Francuzi* 4 dywizye piechoty, 4 regimenta huzarów, 4 dragonii, i jeden strzelców konnych. *Gen: Championnet*, jest w *Laubach*. *Gen: Lemoine* w *Wetzlar*. *Gen: Gre-*

nier w *Weilbourg*, a *Lefeuere* w *Hochst*. O Generale *Hoche* różne są wiadomości, iedni mówią, że przybyło do niego do *Neuwied* 2ch kommissarzow z *Paryża*, że się ma udać do *Giessen*, a z tamtąd do *Friedberg*, gdzie główna jego kwatery przeniesiona będzie, inni utrzymują, że pojedzie do *Paryża* i kommandę nad wojskiem do wyprawy morskiej przeznaczonym obeymie.

Z *Bruxelli* 22 Czerwca.

Wiele wojska tak iazdy iako i piechoty przybyło w okolice *Luxemburga*, część ich stać będzie w obozie między tą fortecą i *Thionville*. — Ku brzegom *Flandry* ściągają się także Francuzi, słychać

że w *Dunkierce* wsiąść na statki mają.

Z *Siegen* 23 Czerwca.

Wojska Francuzkie będące tu i w okolicach w liczbie kilkunastu tysięcy, dziś także do *Olpen* wymarszerowały, a z tamtąd do *Bildstein* pociągną.

Z *Kopenhagi* 24 Czerwca.

W zeszłą szrodę to jest d. 21 z rana umarł tu szacowany powszechnie Minister Stanu Hrabia *Jędrzey Piotr Bernstorff*. Ukończył swe życie w 62 roku, lecz sława jego i pamięć nigdy nie zginą.

Słychać, że departament interessow zagranicznych z wielu członkow składać się teraz będzie. Nic iednak w tej mierze ieszcze nie postanowiono.

Ad instantiam der Anna Christina verehelichten Cibulski gebor: Waak wird seitens der hiesigen Königl: Regierung deren abwesender Ehemann der verabschiedete Schütze des Prinz George von Hohenloheschen Infanterie Regiments Johann Benedict Cibulski, gegen welchen dieselbe die Ehescheidungs klage ex capite malitiosae desertionis erhoben, dergestalt öffentlich hierdurch vorgeladen, dafs gedachter Johann Benedict Cibulski sich von jetzt an binnen 3. Monathen und spätestens in termino prementorio den 2ten September dieses Jahres, vormittags um 8. Uhr vor dem Deputato Regierungs-Rath Baron v. der Hagen in dem hiesigen Landes Collegien Hause unfehlbar zu gestellen. Die gegen ihn angestellte Ehescheidungs klage vollständig zu beantworten, bey seinem ungehorsamen Ausbleiben aber zu gewärtigen habe, dafs die ihm angeschuldete bössliche verlassung seiner Ehefrau in Contumaciam gegen ihn für dargethan wird erachtet, und in dessen Gefolge auf Trennung der Ehe erkannt er auch für den schuldigen Thuil wird erklärt werden. Gegeben Warschau den 1. April 1797. | Königl: Sudpreus: Regierung.

Na Instancją *Anny Krystyny* z *Waakow* *Cybulskiej* tuteysza *J.K.Mci* *Regencya* zapożywa *Jana Benedykta Cybulskiego* małżonka iey zbiegłego abszeytowanego *Strzelca* od Regimentu *Piełzego Xięcia Jerzego Hohenlohe* przeciw ktoremu skargę rozwodową, taż z powodu *malitiosae desertionis* zaniosła, w ten sposob niniejszym edyktalnie, aby się rzeczony *Jan Benedykt Cybulski* odtąd w przeciagu trzech miesięcy a naypoźniey na terminie *Zawitym* dnia 2. Września roku niniejszego o godzinie 8. ranej przed Deputatem *Regencyi* *Konsyliarzem* *Baronem von der Hagen* w rezydencyi tuteyszej *kraiowey* *Regencyi* stawił, na zaniesioną przeciw niemu rozwodową skargę dokładnie odpowiedział, w niestawieniu się zaś nieposłusznym oczekiwać ma, iż zarzucone onemu złośliwe opuszczenie żony swey in *Contumaciam* przeciw niemu za wyprobowane uznane będzie, a podług tego *Dekret* rozwodowy zapadnie, oraz tenże za stronę przewiniałą osadzony będzie. Dan w *Warszawie* dnia 1. Aprilis 1797. *Krolewska* *Południowo-Pruska* *Regencya*.

Gdy na majątek *Adama* *Jozefa* *Jana* *Glinieckiego* dnia 8 *Października* 1795. zmarłego, *Dzierżawcy* *folwarku* *Krolewskiego* *Rokacze* zwanego, w *Powiecie* *Grodzińskim* leżącego, dla niedostatku z płacenia z niego wszystkich długow, a *sukcesorowie* do majątku pozostałego przystąpić nie chcą, *Concursus* *Creditorum* rozpoczęty, *Konsyliarz* *Kryminalny* *Labesiusz* za kontradyktora postanowionym, a termin powszechny *Likwidacyjny* na dzień 6. *Września* przed Deputatem *Konsyliarza* *de Hippel* wyznaczony został, z tym ci wszyscy, którzy do *Masy* *konkursowey* do 500 *Talarow* wynoszący, ex quocunque capite pretensye mieć mniemają, niniejszym zapożywiają się, ażeby w tym dniu z rana o godzinie otey przed Deputatem wyznaczonym stawili się, pretensye swoje podali, takowe usprawiedliwili i z *kredytorami* *dopatkowemi* *super* *prioritate* postąpili, z tym zaś ostrzeżeniem, iż kiedy nie staną, do *masy* *konkursowey* nie dopuszczeni będą, wieczne milczenie nakazane im będzie, a swoimi pretensyami na majątek inny *współdłużnika* albo *sukcesorow* iego skazani będą. Oraz urządza się niniejszym *areszt* *publiczny*, a każdemu się zakazuje, którzy od zmarłego *współdłużnika* cokolwiek w *pieniądzach*, *rzecząch*

lub papierach u siebie mają, ażeby z tego nikomu nie wydawali, lecz takowe Kommissyi Regencyiney wiernie donosili i pieniędzy albo rzeczy jednak z zachowaniem praw ich do tego mających, do depozytu wydali, z tym zaś ostrzeżeniem, iż gdyby posiadający takowych pieniędzy lub rzeczy o takowych zamiećzał lub zatrzymał, od niego pretendowane będą, a oprócz tego prawo zastawy na tym mającego i innego prawa utraci. Dan w Białymstoku dnia 7 Kwietnia 1797. — Krolewsko Nowoschodnich Prus Regencyina Kommissya.

Edictal Citation.

Die in der Stadt Osterode wohnhaft gewesene abgeschiedene Tischler Fran Anna Westphalin geb: Schimanskin, deren nachgelassenes Vermögen mit dem Zuwachs der Interessen 318 Rthl: 23 gr: 6 und drey viertel den: beträgt und nad ihrer Entfernung seit länger denn 10 Jahren von ihrem Aufenthalte keine Nachricht gegeben, wird hiemit und im Fall sie bereits verstorben seyn sollte, ihre etwa zurück gelassene unbekante Leibes und Testaments Erben vor dem Magistrat der Königl. Ost-Preuß. Stadt Osterode innerhalb 9 Monathen und spätestens in dem auf den 10ten Octo: 1797. angesetzten praejudicial termin zur erscheinung per Edictales et sub comminatione vorgeladen dass im Ausbleibungs - Fall sie für todt erklärt und ihre etwanige Leibes und Testaments Erben mit ihren Ansprüchen auf das Vermögen praecludiret und solches denen sich bereits gemeldeten nächsten Anverwandten adjudiciret werden wird. Osterode den 16 Decembris 1796. — Bürger Meister Richter und Rath.

Przed dwiema Niedzielami podała się z ręczność za złodzieystwo w Prochowni osadzonej, a z powodu choroby do żydowskiego Szpitala oddanemu Jozdowi Schaulowi Lewkowiczowi do ucieczki, ma koło lat 30, frzedniego jest wzrostu, włosow ioczow czarnych, twarzy podługowatej, choruię na luchoty, przy ucieczce swoiey tak był wynędzniały, że ledwie nie kosc i skora tylko na nim była, przy ucieczce swoiey miał na głowie stary gatganowaty Kapelus, na sobie nic więcej jak stare szare Żydowskie podarte suknie, a na nogach pończochy zle i pantofle. Sprafza się każdey zwierzchności mieytcowey tegoż Żyda Schaula Lewkowicza gdzieby się dał postrzec arefztować i onegoż tu do Prochowni dostawić. w Warszawie dnia 3 Czerwca 1797. — Krola JMei Prufs Południowych Ikwizytoryat.

Donnerstag den 13ten Julii 1797 sollen sechs und vierzig Stück ausrangirte Dienst Pferde des Cuirassier Regiments Graf von Truchses allhier im Hause des Herrn von Cambioni nahe bei den ehemaligen Mirowskischen Casernen, morgens um 8 Uhr gegen gleich baare Bezahlung in Courant an den Meistbietenden verkauft werden, welches hierdurch dem publico bekannt gemacht wird.

Den 12ten Julii dieses Jahres Nachmittags um 2. uhr soll in dem in der St. Georgen Straßesub Nro 1771. belegenen der verwittweten Frau Mariänska zugehörigem Haufses des daselbst verstorbenen ehemaligen Licent Inspectoris Struwe, bestehend in Kleider, Bücher, Spiegel, einer dreygehäusigten silbernen Taschen wie auch Tischreplitir Uhr, eine kleine Muschel und Mineralien samlung, zwey halbwagen, und mehrere Hausgerätschaften, öffentlich an den Meistbietenden gegen gleich baare Bezahlung in Courant verkauft werden. Kauf lustige können sich daher zur bestimmten zeit an dem benannten Orthe einfinden.

Podaje się Kredytorom Ekonomii Miasta Warszawy do wiadomości, że od tego czasu Prowizye od ich kapitałow rocznie dwoma ratami, to jest: na S. Jan i na Boże Narodzenie wypłacane będą. Kredytorowie wspomnioni mają więc każdy od swego kapitału Prowizye w tulej szey Ekonomii miasta na wyznaczonych terminach odbierać. W przypadku nieodebrania do depozytu oddane będą i za przechowanie po poł od sta. Tartiemy co miesiąc odcigać się będzie. Dan w Warszawie d. 24. Junii 1797.

Do JP. Nahke mieszkającego w Pałacu Saskim nazwanym, w Magazynie Porcellanowym w tych dniach przybyły następujące świeże i prawdziwe Wody mineralne, iako to: Woda Selterska, woda Pyrmontska, woda Spaska, woda gorzka Saydszycka. Oprócz tych wód, których za przyzwoite cene dostać można, także dostać można: Soli gorzkiej Saydszyckiey, w pakiecikach z łoty, trzymających. Soli Egerskiey, w pudelkach ćwierć funta, trzymających.

We Czwartek dnia 13. Lipca 1797. o godzinie 8 rano mają być w domu Pana de Cambioni nie daleko dawnych Mirowskich Kozzar przedawane więcej daicemu za gotowe pieniądze w kirancie czterdzieści koni z Regimentu Kirissyerow Hrabiego de Truchses, o czym publiczności niemieyszym donosi się.

Dnia 12tego Lipca r. b. po południu o godzinie drugiej na Ulicy Sto. Jerskiey, w Kamienicy Wdowy Maryańskiej pod Nrem 1771, następujące po śmierci Inspektora Struwe pozostałe rzeczy, iako to: Suknie, Pościel, Książki, Zwierciadło, Zegarek kieszonkowy i stołowy, dwie kolaski, i inne rzeczy domowe, iako też zbiór Muszłow i kruszczow mineralnych, przez Aukcyę Publiczną więcej daicemu za gotowe pieniądze w grubey monecie sprzedane będą, zyczący je nabydź, ndadzą się w wyznaczonym dniu na miejsce wyżej namienne.